

Bijlage 1: Projectenboek

1. Inleiding

Voor u ligt bijlage 1 van het milieubeleidsplan, het "Projectenboek". In het projectenboek worden de projecten voor het milieubeleid benoemd die in de periode van 2009 tot en met 2012 worden uitgevoerd. Het plan gaat uit van de volgende milieuonderwerpen: afval, bedrijven, bodem, duurzaamheid, externe veiligheid, geluid, groen, licht, lucht, klimaat en water. In het plan worden drie doelgroepen onderscheiden, te weten gemeentelijke organisatie, bewoners en bedrijven

Per milieuonderwerp is gekozen voor een ambitieniveau. Hierbij gaat het om volgende drie ambitieniveau's:

1. **Basis** - uitvoeren van de wettelijke taken/regelgeving op alle milieuthema's (voortzetten van huidig beleid en voldoen aan nieuwe wettelijk verplichte taken)
2. **Plus** - extra aandacht en gebruikmaken van beleidsruimte of financiële inspanningen.
3. **Koploper** - streeft naar maximale milieurendament om een optimaal resultaat te bereiken; daarbij ook inzetten op maatregelen en activiteiten die op lange termijn rendement hebben.

De uitvoering van het projectenboek is een dynamisch proces. Dit betekent dat er naar aanleiding van nieuwe inzichten in de komende vier jaar projecten kunnen veranderen, niet worden uitgevoerd of dat er nieuwe projecten worden toegevoegd. De projecten worden in hoofdlijnen beschreven en worden voorafgaand aan de uitvoering uitgewerkt. Sommige projecten willen wij naar aanleiding van de inspraakreactie met de verschillende betrokkenen verder uitwerken

Twee keer per jaar wordt er een managementsrapportage samengesteld waarin de voortgang van de uitvoering van de projecten of nieuwe projecten aan het bestuur van onze gemeente wordt vermeld.

In dit projectenboek worden alleen de projecten benoemd die nieuw zijn. Daarnaast worden er nog andere projecten uitgevoerd de komende vier jaar als bestaand beleid. Een overzicht van deze nieuwe projecten worden in deze bijlage weergegeven.

Speerpunten in het milieubeleidsplan zijn:

- Capelle aan den IJssel vindt dat ze de taak heeft om het goede voorbeeld te geven bij het voeren van een duurzaam beleid. Dit doet de gemeente onder meer door gemeentelijke gebouwen, scholen en sportkantines energiezuiniger te maken door inzet van energie-efficiënte technieken en in 2015 voor 100% duurzaam in te kopen.
- De klimaatverandering is ook voor onze gemeente aanleiding om op zoek te gaan naar kansen en mogelijkheden om de uitstoot van onder meer CO₂ (koolstofdioxide) te verminderen (als facilitator/ stimulator/ regisseur/ bevoegd gezag). In 2025 voldoet Capelle aan den IJssel aan de stadsregionale doelstelling van 40% ten opzichte van 1990, waarbij de energievraag drastisch minder is en energie komt van hernieuwde bronnen (zon/water/biomassa en aardwarmte).
- In 2012 een gezonde woon- en leefomgeving waarbij geluid, luchtkwaliteit, lichthinder en externe veiligheid inzichtelijk, bekend en aanvaardbaar is.
- Jaarlijks wordt een milieuthema extra uitgelicht

1. Uitvoeren gemeentelijk intern milieuzorg systeem.

Een milieuzorgsysteem is een instrument om milieuzorg op een structurele manier in te passen in de organisatie. Milieuzorg omvat alle activiteiten die gedaan worden om de belasting van het milieu te beperken.

Het doel van dit project is het verduurzamen van onze gemeentelijke organisatie. Concreet betekent dit dat we jaarlijks 4 % energie besparen en het resterende deel van het energieverbruik groen inkopen. Andere aspecten zijn het papierverbruik terugdringen, hoeveelheid afval besparen en in 2015 100% duurzaam inkopen. Het middel om deze doelstelling te behalen is het opzetten uitvoeren en monitoren van een bedrijfsintern milieuzorgsysteem.

Wat gaan we hiervoor de komende jaren voor doen:

- ☞ 2009 opzetten bedrijfsintern milieuzorgsystemen. 2010 en verder uitvoeren milieuzorgsysteem, monitoren en bijstellen van dit systeem.
- ☞ Jaarlijks een campagne houden onder de medewerkers van onze organisatie om hen bewust te maken van hun gedrag en de mogelijkheden die dit biedt ten aanzien van bovengenoemde doelstelling met nadruk op papierbesparing, waterbesparing en afvalbesparing. Hiervoor worden de monitoringsgegevens van voorgaande jaren gebruikt.
- ☞ stapsgewijs het duurzaam inkopen uitbreiden tot 100 % in 2015. Dit doen we door middel van het opzetten van een stappenplan dat we te gelijktijd uitvoeren, monitoren en eventueel bijstellen in de komende periode.
- ☞ 100 % duurzaam inkopen van resterende benodigde energie.
- ☞ een EPC¹ bij nieuwbouw van gemeentelijke gebouwen toepassen die minimaal 25 % lager ligt dan het bouwbesluit. Dit betekent op dit moment een EPC toepassen van 0,80. Dit bereiken we door middel van het extra toepassen van energiebesparende maatregelen bij het uitvoeren van renovatie en nieuwbouw van gemeentelijke gebouwen. Hierbij ligt de nadruk op een terugverdientijd van de extra investeringen op 7 jaar. Dit doen we door de maatregelen vast te leggen in uitgangspunten voor besluitvorming in een programma van eisen en de naleving hierop te controleren.
- ☞ Ecologische zuivelproducten verkopen in het bedrijfsrestaurant en de mogelijkheden onderzoeken of dit assortiment verder kan worden uitgebreid.

Eerst verantwoordelijke afdeling is de afdeling Facilitaire Zaken. Afdeling Stedelijke Ontwikkeling en BMO zijn adviserend. De externe kosten voor het opzetten van dit interne milieuzorgsysteem wordt geraamd op € 15.000,00

2. Milieuvriendelijke gemeentewerf.

Het doel van dit project is het ontwerpen van een energiezuinig gebouw en het toepassen van duurzame/milieuvriendelijke materialen. Het gebouw is een voorbeeldproject van onze gemeente om onze ambities op het gebied van energie en duurzaamheid te tonen aan onze burgers en bedrijfsleven.

Wat gaan we hiervoor doen:

- ☞ een EPC¹ van 0,8 toepassen. Dit Hierbij ligt de nadruk op het toepassen van maatregelen met terugverdientijd van 8 jaar. Bij de gemeentewerf wordt een laag temperatuursysteem voor de verwarming toegepast. Dit houdt in dat het warmwater maximaal 55°C is
- ☞ Energie eisen en eisen ten aanzien van duurzaam bouwen opnemen in het bestek. Daarnaast wordt de toepassing van het verwarmen van gebouw doormiddel van de water uit de IJssel onderzocht en indien haalbaar toegepast.
- ☞ Op het kantoorgedeelte van het pand komt een vegetatiedak aanleggen van circa 400m².

Eerst verantwoordelijke afdeling is de algemeen directeur.

De kosten voor een vegetatiedak bedraagt € 30.000,-. Bijdrage voor onderzoek voor de duurzaamheidsaspecten bedraagt € 25.000,-

¹ vermenigvuldigingsfactor die de energieprestatie van een nieuwbouw woning of utiliteitsgebouw aangeeft. Deze coëfficiënt wordt berekend op basis van de bouwweigenschappen, de gebouwgebonden installaties en een gestandaardiseerd bewoners/gebruikersgedrag. Er is een aparte normering voor woningen en utiliteitsgebouwen.

3. Energiebesparing op school

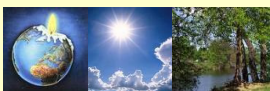
Het doel van dit project is om jaarlijks 4% energie te besparen op scholen.

Wat gaan we ervoor doen:

- ☞ 2010 Samenstellen lespakketen
- ☞ Duurzaamheidsopties meenemen in de plannen voor de ontwikkeling van de de Unilocaties

Eerst verantwoordelijke afdeling is Welzijn en Educatie. De Afdelingen Stedelijke Ontwikkeling en BMO zijn adviserend.

De externe kosten voor het samenstellen van deze lespakketen wordt geraamd op € 20.000,00.

4. Aanplanten extra stedelijk groen .

Het doel van dit project is om extra stedelijk groen in Capelle aan den IJssel te realiseren door het aanleggen van 100 geveltuinen in straten zonder voortuinen, het subsidiëren en aanleggen van 30 vegetatiedaken bij particulieren, het aanleggen van 2 ha. vegetatiedak op het Winkelcentrum de Koperwiek en het herplanten van bomen die gekapt worden in onze gemeente.

Wat gaan we er voor doen:

Afdeling Beheer

- ☞ In 2009 een communicatietraject starten om bewoners die in straten wonen zonder voortuinen geveltuinen te laten aanleggen. Dit gebeurt via de media, presentaties in Wijkoverlegplatform en het samenstellen van een folder en deze verspreiden onder inwoners. Vervolgens gaan we in 2010 deze actie evalueren en de mogelijkheid bekijken om deze actie te herhalen
- ☞ Opstellen van kapbeleid.

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling

- ☞ In 2009 een subsidieregeling opstellen voor particulieren zodat zij voor een bepaald gedeelte van de kosten van de aanleg van een vegetatiedak subsidie kunnen aanvragen bij de gemeente. Januari 2010 wordt deze subsidieregeling opengesteld tot december 2010. Na afloop wordt de regeling geëvalueerd en de mogelijkheid bekeken om deze regeling opnieuw open te stellen.
- ☞ In het programma van eisen van het Centrumplan vastleggen dat er ongeveer 1 ha vegetatiedak moet worden gerealiseerd op de Koperwiek. In het verdere proces monitoren dat dit ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd.
- ☞ Groener inkleden metrobaan. Eerste fase onderzoek naar mogelijkheden en financiële haalbaarheid. Afhankelijk van de financiële haalbaarheid het opstellen van een plan van aanpak en vervolgens uitvoeren van dit plan.

Genoemde afdelingen zijn verantwoordelijk voor de genoemde acties; afdeling BMO, concernfinanciën en uitvoering zijn adviserend en ondersteunend.

De externe kosten voor het realiseren van het extra stedelijk groen wordt geraamd op € 170.000,00

5. Meedoen aan de Week van de vooruitgang.

De Week van de Vooruitgang is de jaarlijkse Nederlandse versie van de European Mobility Week. Het doel van deze week is het promoten van het wandelen, fietsen, openbaar vervoer, kritisch autogebruik en anders omgaan met mobiliteit. Dit pas in ons streven om in 2020 minimaal 40 % CO₂ te besparen t.o.v. 1990.

Wat gaan we hiervoor doen:

- ☞ In samenwerking met Stichting Natuurvrienden Capelle, Milieudefensie Capelle en de Fietsersbond een programma opstellen voor deze week in 2009, 2010, 2011 en 2012. Vervolgens gaan we dit programma daadwerkelijk uitvoeren. De rol van onze gemeente is vooral faciliterend en regievoerend.

Eerst verantwoordelijke afdeling is de afdeling Stedelijke Ontwikkeling. De afdeling BMO is ondersteunend. Ook de andere afdelingen en bestuur zijn bij de uitvoering van dit programma betrokken. Externe instanties die bij de uitvoering van dit programma zijn betrokken zijn bedrijven, belangenorganisaties, bedrijfsorganisaties en scholen.

De externe kosten voor het uitvoeren van de week van de vooruitgang wordt geraamd op € 7.500,00 per jaar. De totale kosten voor 4 jaar zijn € 30.000,00

6. Meedoen aan Warme truiendag.

De Warme Truiendag is een jaarlijks initiatief van Het Klimaatverbond (Vereniging Klimaatverbond Nederland) en wordt jaarlijks op of rond 16 februari gehouden. Het doel van deze actie is door middel van het bewust maken dat door het 1° C lager instellen van de verwarming 7% CO₂ wordt bespaard. Dit pas in ons streven om in 2020 minimaal 40 % CO₂ te besparen t.o.v. 1990.

Wat gaan we hiervoor doen:

- ☞ Programma formuleren voor onze eigen organisatie.
- ☞ Scholen benaderen om ook actief deel te nemen aan deze dag.
- ☞ Bedrijfsleven benaderen om ook deel te nemen aan deze dag.

Eerst verantwoordelijke afdeling is de afdeling Stedelijke Ontwikkeling. De afdeling BMO is ondersteunend. Ook de andere afdelingen en bestuur zijn bij de uitvoering van dit programma betrokken.

Externe instanties die bij de uitvoering van dit programma zijn betrokken zijn bedrijfsorganisaties en scholen en inwoners van Capelle aan den IJssel.

De kosten voor het uitvoeren van de week van de vooruitgang wordt geraamd op € 2.000,00. De totale kosten voor 4 jaar zijn € 8.000,00

7. Toepassen duurzame straatverlichting.

Het doel van dit project is om minimaal 4% energie te besparen/jaar op de straatverlichting van onze gemeente en het resterende deel groen in te kopen.

Wat gaan we hiervoor doen:

Afdeling Beheer

- ☞ Bij het aanleggen en renoveren van straatverlichting energiezuinige verlichting aanbrengen volgens bewezen technieken.

- ☞ De mogelijkheid onderzoeken om langs doorgaande wegen en in woonwijken de verlichting na 11.00 uur te dimmen en bij positieve resultaten dit daadwerkelijk toe te passen.
- ☞ Onderzoeken of het mogelijk is op sommige plaatsen de hoeveelheid lichtmasten te verminderen.

Afdeling Stedelijke ontwikkeling

- ☞ Bij reclameverlichting langs wegen de meest duurzame en energiezuinige lampen toepassen volgens bewezen technieken.

Afdeling BMO ondersteunt en adviseert. Externe instanties die bij dit project zijn betrokken zijn Wops en winkeliersverenigingen en Kamer van Koophandel.

De kosten voor het toepassen van duurzame en/of energiezuinige verlichting worden geraamd op € 75.000,00. (inclusief onderzoek)

8. Bouwen van energiezuinige woningen, energiezuinig renoveren bestaande bouw.

Het doel van dit project is om bij bouwprojecten van minimaal 200 woningen een EPC toe te passen die 25% lager ligt dan het bouwbesluit. Dit betekent een EPC toepassen van 0,6 en een EPL van 8. Voor projecten kleiner dan 200 woningen wordt dit doel ook nagestreefd. Daarnaast wordt er bij het renoveren van de bestaande bouw

Wat gaan we hiervoor doen:

Afdeling Beheer

- ☞ Toetsen van de EPC in de bouwvergunning.;
- ☞ Woningen controleren op de bouwplaats op de EPC.
- ☞ Medewerkers buitentoezicht afdeling Beheer een cursus handhaving EPC laten volgen.

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling

- ☞ Verlaagde EPC meenemen in het programma van eisen en in de onderhandelingen met de ontwikkelaar.
- ☞ Prestatie afspraken met woningbouwcoöperaties (in stadsregionaal verband)
- ☞ Bewoners van oudere buurten (voor 1980) benaderen en begeleiden voor het uitvoeren van energiebesparende maatregelen in hun woningen (buurtprojecten)
- ☞ Opnemen van energieambities in procedure bij nieuwbouw. Verankeren van energiedoelstelling (-25% tot -75% energiebesparing) voor verschillende sectoren.
- ☞ Energieteam selecteren uit de klanten van de sociale dienst deze door middel van een korte praktijkgerichte opleiding opleiden tot energieadviseur. De leden van de energieteams bezoeken de woning van de klanten van de sociale dienst en leggen energiebesparende maatregelen aan en geven adviezen over energiebesparend gedrag. Het streven is minimaal 100 gezinnen te benaderen en twee klanten op te leiden tot adviseur.

Externe instanties die bij dit project zijn betrokken zijn de Stadsregio woningbouwcorporaties en adviesbureau.

De kosten voor dit project worden geraamd op € 30.000,00.

9 Energiebesparing bij Bedrijven

Doel van dit project is om twee procent energie te besparen bij bedrijven en dat bedrijven alle maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar (Wet milieubeheer verplicht) ook daadwerkelijk toepassen.

Wat gaan we hiervoor doen:

- ☞ De komende vier jaar in samenwerking met de DCMR Milieudienst Rijnmond bedrijfscategorieën systematisch controleren op energiebesparing en het toepassen van energiebesparingsmaatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder.
- ☞ In 2009 een estafette bij bedrijven houden met als doel dat zich maandelijks een bedrijf zich vrijwillig aanmeldt voor een energiescan bij dat bedrijf.
- ☞ Communiceren naar bedrijven en het aanbieden van cursussen.
- ☞ Het oprichten van een (regionaal) energieloket voor bedrijven maar ook voor inwoners van de Rijnmond.
- ☞ Het terugdringen van overige broeikasgassen bij bedrijven.
- ☞ Het bevorderen van structurele samenwerking op bedrijfsterreinen.

Eerst verantwoordelijke afdeling is Beheer. De afdeling stedelijke ontwikkeling ondersteunt. Externe instanties die bij dit project zijn betrokken zijn de DCMR Milieudienst Rijnmond en bedrijven.

De externe kosten voor energiebesparing bij bedrijven worden geraamd op € 20.000,00

10. Aanpak geluidhinder spoor (inclusief metro) en weg.

Het doel van dit project is om bij 400 woningen langs het spoor in 2010-2012 door het aanbrengen van schermen dat deze minder geluidsbelasting ontvangen. Dit betekent uitgaande van een gemiddelde bezetting van een woning met 2,3 personen dat er 920 bewoners van onze gemeente in de toekomst minder geluidsoverlast ervaren. Verder wordt de RET aangesproken op de hinder van de metro.

Ook wordt gekeken naar de Abram van Rijckevorselweg om de geluidshinder te beperken. Om geluidshinder voor nieuwe situaties te voorkomen wordt een hogere waardenbeleid opgesteld.

Wat gaan we hiervoor doen:

- ☞ Opstellen van een actieplan omgevingslawaaï.
- ☞ Plaatsen van geluidsschermen langs het spoor.
- ☞ RET slijpt regelmatig de rails van de metro;
- ☞ Aanpak Abram van Rijckevorselweg door ofwel het verlagen van de snelheid of het toepassen van geluidsarm asfalt.

Eerst verantwoordelijke afdeling is de afdeling Stedelijke Ontwikkeling. De afdelingen Beheer en BMO zijn ondersteunend. Externe instanties die bij dit project zijn betrokken zijn Prorail en RET.

De kosten voor het geluidsscherm langs het spoor komen voor rekening van Prorail. Het slijpen van de metrobaan komen voor rekening van de RET.

11. Opstellen bodemfunctiekaart en bodemkwaliteitskaart.

Het doel van dit project is om grondstromen binnen onze gemeente op een efficiëntere wijze af te handelen en er voor te zorgen dat de huidige bodemkwaliteit gehandhaafd blijft en waar mogelijk verbeterd.

Wat gaan we doen:

- ☞ 2009 opstellen en toepassen bodemfunctiekaart.
- ☞ 2010 opstellen en toepassen bodemkwaliteitskaart.
- ☞ belanghebbenden op de hoogte brengen van deze kaarten.

Eerst verantwoordelijke afdeling Stedelijke Ontwikkeling. De afdeling Beheer en BMO ondersteunt.

Externe partijen die bij dit project betrokken zijn adviesbureau en het bodemplatform Rijnmond.

De externe kosten worden geraamd op € 25.000,00.

12. Externe veiligheid

Het doel van dit project is het opstellen van een structuurvisie Externe Veiligheid om de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld in kaart te brengen en tot een minimum te beperken. Verder wordt bij ruimtelijke procedures geen individuele toetsing van het groepsrisico² meer uitgevoerd. In dergelijke individuele gevallen is dus geen aanvullende verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk.

Wat gaan we doen:

- ☞ 2009/2010 opstellen visie externe veiligheid
- ☞ 2009 opstellen route gevaarlijke stoffen (Abraham van Rijckelvorseweg)
- ☞ toepassen van de uitgangspunten van deze visie bij het beoordelen van het groepsrisico externe veiligheid voor bouw- en RO procedures.

Eerst verantwoordelijke afdeling Stedelijke Ontwikkeling. De afdeling Beheer en BMO ondersteunt.

Externe partijen die bij dit project betrokken zijn, zijn de Veiligheidsregio Rotterdam en de DCMR Milieudienst Rijnmond

Er worden geen externe kosten geraamd.

13. CO2 neutrale en duurzame gemeente in 2030.

Het doel van dit project is om de milieubelasting van onze gemeente in 2030 tot een minimum te beperken. Dit betekent dat we als gemeente en als organisatie er naar streven CO2 neutraal te worden, nieuwbouwwoningen 100% duurzaam gebouwd worden. Afvalstromen in onze gemeente verminderen en het % gescheiden afvalinzameling geoptimaliseerd word.

Wat gaan we hiervoor doen:

- ☞ Uitgangspunten formuleren.
- ☞ Stappenplan formuleren.
- ☞ Stappenplan uitvoeren.
- ☞ Stappenplan monitoren
- ☞ Stappenplan bijstellen indien noodzakelijk

Eerst verantwoordelijke afdeling Stedelijke Ontwikkeling. De afdeling Facilitaire Diensten, Welzijn en Educatie, Beheer, Concernfinanciën, Sociale zaken, Publiekszaken, BMO zijn bij dit project betrokken.

Externe partijen die bij dit project betrokken zijn de Woningbouwstichting, de DCMR, het Bedrijfsleven, de Stadsregio en de Wops.

De kosten voor het opzetten van deze visie wordt geraamd op € 30.000,00.

² Het groepsrisico (GR) is een maat om de kans weer te geven dat een incident met dodelijke slachtoffers voorkomt